

ALİ BALCI

Prof. Dr. Ali Balcı, 2004 yılından bu yana Sakarya Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde görev yapıyor. Burada lisans düzeyinde “Uluslararası İlişkilere Giriş” ve “Uluslararası Politika”; lisansüstü düzeyde “Osmanlı Uluslararası Düzeni”, “Araştırma Yöntemleri” ve “Hiyerarşi ve Uluslararası Sistem” derslerini veren Balcı'nın makaleleri, *International Studies Quarterly*, *Global Policy*, *Millennium: Journal of International Studies*, *Cambridge Review of International Affairs*, *International Studies Review* ve *PS: Political Science & Politics* gibi uluslararası akademik dergilerde yayımlandı. Balcı, çeşitli dönemlerde *Türkiye Ortadoğu Çalışmaları Dergisi* ve *Ortadoğu Analiz* dergilerinin editörlüğünü yürüttü. Aralık 2016-Nisan 2019 arasında *Insight Turkey* dergisinin yardımcı editörlüğünü üstlendi. Türkiye Bilimler Akademisi ödülü sahibi olan Balcı, *Uluslararası İlişkilere Giriş: Tarih, Teori, Kavram ve Konular* (Küre Yayınları, 2014) kitabını yayıma hazırladı. Eserleri: *Türkiye'de Militarist Devlet Söylemi* (Kadim Yayınları, 2011), *Türkiye Dış Politikası: İlkeler, Aktörler ve Uygulamalar* (Alfa Yayınları, 2017), *Dış Politikada Hesaplaşmak: AK Parti, Ordu ve Kemalizm* (Etkileşim Yayınları, 2015), *The PKK-Kurdistan's Workers Party's Regional Politics During and After the Cold War* (Palgrave Macmillan, 2017) *Ortadoğu ve Postkolonyalizm* (Pınar Yayınları, 2018), *İmparatorluğun Savaş Kararı* (Kadim Yayınları, 2019).

ALİ BALCI
BİRLEŞMİŞ MİLLETLER GÜVENLİK KONSEYİ
ELEŞTİREL Bir Giriş

İSTANBUL BİLGİ ÜNİVERSİTESİ YAYINLARI 720
SİYASET BİLİMİ 76

ISBN 978-605-399-621-7

1. BASKI İSTANBUL, OCAK 2024

© İSTANBUL BİLGİ ÜNİVERSİTESİ İKTİSADİ İŞLETMESİ
YAZIŞMA ADRESİ: HACIAHMET MAHALLESİ, PİR HÜSAMETTİN SOKAK, No:20, 34440, BEYOĞLU / İSTANBUL
TELEFON: 0212 311 64 63 - 311 61 34 / FAKS: 0212 216 24 15 • SERTİFİKA No: 51672

www.bilgiyay.com
E-POSTA yayin@bilgiyay.com
DAĞITIM dagitim@bilgiyay.com

YAYINA HAZIRLAYAN CEM TÜZÜN
DİZGİ VE UYGULAMA GÖRKEM DİDEM ÖZTUNCER
BASKI VE CİLT BİNCAN MATBAACILIK YAYINCILIK SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
TAYAKADIN MAH. ULUBATLI HASAN CAD. NO:255 ARNAVUTKÖY İSTANBUL
TELEFON: 0212 401 98 43 • SERTİFİKA No: 72758

İSTANBUL BİLGİ UNIVERSITY LIBRARY CATALOGING-IN-PUBLICATION DATA
İSTANBUL BİLGİ ÜNİVERSİTESİ KÜTÜPHANESİ KATALOGLAMA BÖLÜMÜ TARAFINDAN KATALOGLANMIŞTIR.

Names: Balci, Ali, author.
Title: Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi : eleştirel bir giriş / Ali Balci.
Description: İstanbul : İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, 2024. | Includes bibliographical references and index.
Series: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları; 720. Siyaset Bilimi; 76.
Identifiers: ISBN: 9786053996217 (paperback)
Subjects: LCSH: United Nations. Security Council. | United Nations. Security Council --Membership. | United Nations. Security Council --Rules and practice. | United Nations. Security Council --Powers and duties. | United Nations. Security Council --Decision making. | United Nations. Security Council --Voting. | United Nations --Peacekeeping forces. | United Nations. Security Council --Reform.
Classification: LCC: JX1977 .B35 2024

ALI BALCI

**BİRLEŞMİŞ MİLLETLER GÜVENLİK KONSEYİ
ELEŞTİREL BİR GİRİŞ**

İçindekiler

- vii Şekil ve Tablolar
- ix Önsöz
- xi Giriş

1 BİRİNCİ BÖLÜM Genel Bir Bakış

- 3 Birleşmiş Milletlerin Temel Organları
- 5 BMGK Nasıl Kuruldu?
- 8 BMGK Neden Önemlidir?
- 12 Barış İçin Birlik
- 13 BMGK Üyeleri
- 16 BMGK Kararları

23 İKİNCİ BÖLÜM Güvenlik Konseyi Üye Seçimleri

- 25 Geçici Üyelerin Sayısı Neden Arttı?
- 26 Seçim Grupları
- 28 Geçici Üyelik Neden Önemlidir?
- 33 Geçici Üyelerin Seçim Süreci
- 37 Seçim Kazanma Stratejileri

45 ÜÇÜNCÜ BÖLÜM BMGK'da Oy Davranışları

- 47 Oylar ve Sonuçlar
- 52 Geçici Üyelerin Oyları Önemli mi?
- 58 Geçici Üyelerin Oy Motivasyonu
- 64 Oy Satın Alma
- 67 Oylar Neden Satılır?

71 DÖRDÜNCÜ BÖLÜM Eleştiriler ve Reform Önerileri

- 73 BMGK'ya Yönelik Eleştiriler
- 79 BMGK'yı Genişletmek, Vetoyu Kaldırmak
- 84 Dünya 5'ten Büyük mü?
- 88 Reformun Temel Açmazı

93 Sonuç

99 Kaynakça

111 Dizin

Şekil ve Tablolar

Şekil Listesi

- 4 Şekil 1** BM'nin Temel Organları ve Aralarındaki İlişkileri Düzenleyen Maddeler
- 10 Şekil 2** BMGK'nın Yaptırım Yetkilerini Düzenleyen Maddeler
- 18 Şekil 3** Karar Taslağının Oylamaya Sunulmadan Önce Geçtiği Aşamalar
- 29 Şekil 4** BMGK'da Üyeliklerin Bölgelere Göre Dağılımı
- 65 Şekil 5** Farklı Konularda BMGK Üyelerinin ABD ile Ters Düşme Sıklığı

Tablo Listesi

- 17 Tablo 1** BMGK Karar Çıktıları
- 26 Tablo 2** Kıtalardaki Bağımsız Ülke Sayılarının Yıllara Göre Değişimi
- 30 Tablo 3** 2022 İtibariyle BMGK'ya En Fazla Seçilen Ülkeler (1946-2022)
- 37 Tablo 4** BMGK Adaylık ve Seçimlerini Düzenleyen Maddeler
- 39 Tablo 5** BMGK Üyeliği için Çekişmeli Seçimlerin Görev Paylaşımı ile Çözüldüğü Durumlar
- 42 Tablo 6** 1953 BMGK Seçimlerinde ABD Baskısı ile Oylarını Değiştiren Ülkeler
- 43 Tablo 7** 2022 Yılı İtibariyle BMGK'da Nüfus Büyüklüğüne göre Görev Alan Ülkeler
- 51 Tablo 8** 1946 ve 1965 yılları arasında BMGK'da SSCB ve ABD Tekliflerinin Kabul Oranları
- 59 Tablo 9** 2000 Sonrası Yeterli Oy Alamama Nedeniyle Başarısız Olan Karar Tasarıları
- 79 Tablo 10** 2021'de BM Barışı Koruma Operasyonlarına En Çok Katkı Veren Ülkeler
- 81 Tablo 11** BMGK'daki Üyelerin Coğrafi Dağılımı
- 84 Tablo 12** BMGK Yapısına İlişkin Reform Önerilerinde Bazı Kritik Aşamalar

Önsöz

2018 kışında yaptığım o zamana kadarki çalışma alanımdan (Türk dış politikası, Türkiye'deki Kürt meselesi ve eleştirel uluslararası ilişkiler teorileri) bağımsız okumalar arasında, Birleşmiş Milletler (BM) Güvenlik Konseyi'ndeki oy satın alma ile ilgili bir makale, konusu ve yaklaşımı itibariyle epey farklı ve çarpıcıydı. Benim, akademik çalışmalara ilişkin üç önemli varsayımı gözden geçirmeme neden oldu. Birincisi eleştirel bir çalışma sadece post-yapısalcılık, post-kolonyalizm ve Marksizm gibi düşünce kanonları ile sınırlı değildir. İkincisi ifadelere ve metinlere odaklanan söylem analizi, çok daha doğrudan sonuçlar üreten merkezdeki uluslararası politik pratikleri önemli ölçüde ihmal ediyor. Üçüncüsü uluslararası politikadaki kurumsallaşmış eşitsizliği anlama noktasında BM Güvenlik Konseyi ideal bir laboratuvar sunmaktadır. Bu üç çıkarım beni Güvenlik Konseyi ile ilgili çok daha detaylı bir okuma serüvenine sürükledi. Yaklaşık iki yıl süren okuma ve öğrenme macerası, BM Güvenlik Konseyi'ne geçici üyelerin nasıl seçildiğini anlamaya çalışan bazı akademik çıktılara dönüştü. Fakat fazlasıyla teknik ve İngilizce dilinde yapılan bu üretim akademisyenler ile sınırlı kalmaya mahkumdu. Öğrencilerin ve konuyla ilgili olan daha geniş bir kesimin Güvenlik Konseyi'ni anlama noktasında Türkçe kaynaklarının sınırlı olması beni elinizdeki kitabı yazmaya yöneltti.

Her kitap gibi bu kitap da birçok ismin katkı vermesi ve fedakârlık yapmasıyla ortaya çıktı. İlk olarak meslektaşım Ayşe Hazar'ın ismini anmalıyım. BM Güvenlik Konseyi oylamalarını toplarken yaptığı titiz çalışma, kitabın taslak metinlerine yönelik özenli okuması ve verdiği geri bildirimler nedeniyle özel bir teşekkürü hak ediyor. Bu kitap özelinde olmasa da BM Güvenlik Konseyi'ni çalışmaya başladığımda görüş alışverişinde bulundu-

ğum ve daha sonraki süreçte ortak çalışmalar yaptığımız Talha İsmail Duman'a da iş birliğinden dolayı minnettarım. Lisans birinci sınıfta verdiğim Uluslararası Politika dersi öğrencilerine de ayrı bir parantez açmam gerekiyor. BM Güvenlik Konseyi özelinde dünya siyasetini anlattığım dört hafta boyunca, bu kitabın taslak notlarını okudular ve bana çok değerli geri dönüşlerde bulundular. Bu dersin öğrencilerinden Ceylan Gökçe'nin ismini özel olarak zikretmem gerekir. Ceylan metni okumakla kalmadı, mantıksal tutarsızlıklara odaklanan düzeltmeler ve geri bildirimler de yaptı. Valentin Lang gerek BM Güvenlik Konseyi ile ilgili oluşturduğu veri setini benimle paylaşarak gerek daha sonra yaptığımız yazışmalardaki yorum ve değerlendirmeleri ile bu çalışmaya dolaylı katkılarda bulundu. Ona da bu vesileyle teşekkür etmek isterim.

Son olarak ise bu kitabın kurbanlarına, kayıplarını telafi etmeyecek olsa da kocaman şükranlarımı sunmak isterim. Kitaba fazlasıyla yoğunlaştığım dönemlerde mesleki mesai dışına taşan zamanları elbette kızlarım ve eşimden çaldığım zamanlardan ürettim. Zeynep'in akli zorlayan sorularına ve Ayşe'nin ısrarla göstermek istediği maharetlerine kayıtsız kaldım. Elbette bu kayıtsızlığım bedelini de eşim Elif ödemiş oldu. Fedakârlıklarına ne kadar teşekkür etsem yetersiz kalır.

Faydalı olması temennisiyle...

BOLU, MART 2022

Giriş

Uluslararası politikayı anlamak için en önemli laboratuvarlardan biri Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'dir (BMGK). Bu kurumun yakından incelenmesi şu üç temel soru hakkında bizi aydınlatabilir. Birincisi Büyük Güçler neden ve nasıl dünya siyasetinde hâkim konumdadır ve bunlar arasındaki güç mücadelesi hangi konular ve stratejiler üzerinden yürütülür? İkincisi küçük devletler bu güç mücadelesine nasıl katılırlar ve avantajlı olmayan bir konumdan bu mücadeleyi yürütmenin çıkmazları nelerdir? Son olarak ittifak ilişkileri, büyük güçlerin baskısı, grup dayanışması ve ekonomik refah gibi uluslararası politikanın temel dinamikleri nasıl çalışır ve bunların büyük güçlerin etkisini sınırlamada ya da küçük güçleri belli bir politikaya zorlamada rolleri nelerdir? Bu üç temel sorunun cevaplandırılması bize uluslararası politikaya dair genel bir fikir verir. BMGK bir taraftan büyük güçlere ayrıcalıklı pozisyon sağlarken, diğer taraftan da küçük güçlere üyelik imkânı sunar. Bu üyelik imkânı büyük ve küçük güçleri belirli pazarlıklar etrafında bir araya getirir ve pazarlıklar hem büyük güçlerin ayrıcalığını ifşa eder hem de küçük güçlerin ne ölçüde kendilerine alan açabildiklerini gösterir. Dolayısıyla BMGK uluslararası güç mücadelesini anlama noktasında bize en iyi laboratuvarlardan birini sunar.

Bu üç dinamiğin anlaşılması noktasında 2016'nın sonundaki bir BMGK kararının hikâyesi çarpıcı bir örnektir. 20 Aralık 2016'da geçici üyelerden Mısır, İsrail'i Batı Şeria ve Doğu Kudüs'teki yerleşim faaliyetlerini durdurmaya çağıran bir karar taslağı hazırladı. Bu taslağın gündeme getirilmesi kritik bir zamanlamaya sahipti. Çünkü Barack Obama yönetimi görev süresinin dolmasına yakın böyle bir önerinin, BMGK'da kabul edilmesi için ABD'nin veto hakkına başvurmayacağı ve çekimser kalacağı sinyalini

vermişti. ABD'nin İsrail karşıtı BMGK kararlarını engelleme politikası göz önüne alındığında bu sinyal önemli bir fırsattı. İsrail karar tasarısının kabulünü engellemek için kısa süre önce ABD başkanı seçilen ve henüz göreve başlamayan Donald Trump'ın ekibiyle temasa geçti. Trump konuyu Mısır Cumhurbaşkanı Abdul Fattah al-Sisi ile yaptığı bir telefon görüşmesinde kişisel olarak konuştu ve Mısır, BMGK toplantısının başlamasına saatler kala önerisini geri çekti (Al Jazeera, 2016; BBC, 2016). Fakat BMGK'nın o dönemdeki Filistin sorununa duyarlı diğer geçici üyeleri Malezya, Senegal, Yeni Zelanda ve Venezuela birlikte hareket ederek Mısır'dan öneriyi devralıp oylamaya sundular (The New York Times, 2016). 23 Aralık 2016'da ABD'nin çekimser oy kullanmasının ardından BMGK, 14 üyenin evet oyu ile İsrail'in işgal altındaki Filistin topraklarındaki yerleşim inşaatlarına son vermesini talep eden karar tasarısını kabul etti (S/RES/2334). Trump ekibinden gelen yoğun baskının ardından karar tasarısını geri çeken Mısır yönetimi, bu yeni öneride evet oyu kullandı.

S/RES/2334 sayılı kararın hikâyesi beş hususu açığa çıkarması bağlamında öğreticidir. Birincisi büyük güçlerden birinin bile onayını almayan bir kararın kabul edilmesi mümkün değildir. Bu bağlamda ABD'nin çekimser kalacağına dair bir işaret vermesi ve diğer 4 büyük gücün (Rusya, Çin, İngiltere ve Fransa) evet oyu kullanması kararın kabul edilmesi noktasında belirleyicidir. İkincisi büyük güçlerin baskısı küçük güçlerin kolaylıkla geri adım atmasını sağlayabilir. Ekonomik olarak ABD yatırımlarına bağımlı olan Mısır'ın tek başına yeni gelecek Trump yönetimini karşısına almak istememesi, önerisini çekmesindeki en önemli sebebi. Üçüncüsü büyük güçlerden gelen karışık sinyal (Obama yönetiminin onaylaması ama yeni gelecek olan Trump yönetiminin karşı çıkması) bazı küçük güçlerin fırsatı değerlendirmesine ve istediklerini elde etmesine olanak sağlayabilir. Dördüncüsü uluslararası politikada kimlikler davranışları etkileme gücüne sahiptir. Mısır'ın Müslüman bir ülke olarak ilk öneriyi geri çekmesine rağmen ikinci öneride evet oyu kullanması ve yine Mısır'ın geri çektiği öneriyi yeniden taslak haline getirip, BMGK'da onaya sunan ülkelerin Filistin meselesine duyarlı ülkeler olması bu durumun bir göstergesidir. Son olarak ise BMGK gibi güçlü bir uluslararası kurumdan gelen böylesi bir karara rağmen İsrail, Filistinlilerin haklarını ihlal eden işgal politikalarına devam edebilmektedir. Bu da uluslararası kurumların taleplerinin tek başına yeterli olmadıklarını, ancak büyük güçlerin doğrudan devreye girmesiyle bir sonuç elde edilebileceğini göstermektedir.

Yukarıdaki örnek ve çıkarımlar bize teorilerin kısıtlı varsayımlarının

ötesinde, uluslararası politikanın çok daha karmaşık olan doğasını göstermektedir. Dolayısıyla BMGK teorilerin temel varsayımlarını test etme noktasında da zengin bir laboratuvar işlevi görebilir. Örneğin Mearsheimer (1994-1995, 13) uluslararası kurumlar ile ilgili olarak bir zamanlar şunları yazmıştı: “Realistler, devletlerin bazen kurumlar [ve dolayısıyla kurallar] aracılığıyla faaliyet gösterdiğini de kabul ederler. Bununla birlikte, bu kural-ların öncelikle uluslararası güç dağılımı üzerine temellenen devletlerin kişisel çıkar hesaplarını yansıttığına inanırlar. Sistemdeki en güçlü devletler, dünya gücündeki paylarını koruyabilmeleri, hatta artırabilmeleri için kurumları yaratır ve şekillendirirler. Bu görüşe göre, kurumlar esasen iktidar ilişkilerini eyleme geçirme sahneleridir”. Mearsheimer’ın bu yaklaşımı haklı olarak yukarıdaki örneğin bir, iki ve dördüncü çıktılarını doğrulamaktadır ve önemli ölçüde BMGK kararları veya BMGK’da alınamayan kararlar büyük güçler arasındaki müzakerelerin ve politik mücadelelerin bir yansımasıdır. En basitinden BMGK’da küçük güçlerin istemediği bir karar çıkabilirken, büyük güçlerden birinin bile karşı çıktığı bir karar (veto nedeniyle) hiçbir şekilde kabul edilme olanağına sahip değildir. Dolayısıyla BMGK büyük güçler istediğinde “kullanışlı bir araç” olabilirken, istemediklerinde tamamen “ilgisiz” (herhangi bir anlamı olmayan) bir kuruma dönüşebilir (Krisch, 2008: 134).

Öte yandan, kurumların bir başka boyutuna yani büyük güçleri sınırlandıran kapasitesine odaklanan teorisyenler ise farklı görüştedir. Örneğin Ikenberry (2001: 7; Finnemore, 2009) uluslararası sistemde “anayasal bir düzenin” oluşma imkânından bahseder ve bu düzenin büyük devletlerin “iktidarını sınırlamak ve kısıtlamak için devletleri birbirine bağlayan kurumsallaşmış bir çözüm” üzerine inşa edildiğini savunur. Dolayısıyla Ikenberry’nin (2001: 14) ifadeleriyle “liberal teoriler, [uluslararası] kurumları[n], iş birliğini kolaylaştırmaya, devlet gücünü revize etmeye ve devletlerin çıkarlarını belirleme ve takip etme yollarını değiştirmeye çeşitli şekillerde hizmet eden çok sayıda uluslararası işlevlere ve etkilere sahip” olduğunu düşünür. Üstelik büyük güçler uluslararası kurumların bu şekilde işlemlerini de doğaları gereği isterler. Büyük güçler, “hükümetler arası kurumları kendilerini dizginlemek için kullanırlar ve böylece zayıf devletlerin tahakküm altına alınma ve kaderine terk edilme korkularını bastırırlar” (Ikenberry, 2001: 15). Bu korkuların giderilmesi büyük güçlerin düzenlerini daha meşru kılacağından, büyük güçler uluslararası kurumların kendilerini sınırlayıcı etkisine boyun eğerler. Bu perspektif de bize yukarıdaki örneğin üç ve dördüncü çıkarımlarını doğrulamaktadır. Nitekim 5 büyük gücün veto yetkisiyle

hâkim olduğu bir uluslararası kurumdan, zayıf güçlerin istediği bir kararı çıkarmak mümkün olabilmektedir.

Teorilerin dışına çıkıp BMGK'nın kendisine ampirik bir vaka olarak odaklandığımızda, uluslararası politikayı anlama bağlamında (büyük güçlerin ayrıcalıkları ve sınırlılıkları ile küçük güçlerin dezavantajları ve fırsatları) çok daha zengin bir laboratuvar ile karşı karşıya kalırız (Krisch, 2008: 134). 1946'da çalışmaya başlayan BMGK 2022 itibariyle 76 yıllık tarihinde çok zengin örnekler barındırır. Örneğin ilk 20 yılında neredeyse ABD'nin Soğuk Savaş politikasında bir araç olmaya indirgenen BMGK, 1970'li ve 1980'li yıllarda Üçüncü Dünya ülkelerinin kontrolü ele aldığı ve büyük güçleri önemli ölçüde sınırlandırdığı bir platforma dönüştü. Soğuk Savaş'ın sona ermesiyle yeniden ABD'nin çıkarlarını meşrulaştıran kurum işlevine geri dönen BMGK, 2003 Irak müdahalesi ile yeniden ABD'nin gücünü sınırlandıran bir platform haline geldi. En son olarak 2010'lardan itibaren ise Çin, Rusya ve ABD arasındaki güç mücadelesinin en sert şekilde yaşandığı bir kurum görüntüsüne büründü. Dolayısıyla BMGK'nın tarihsel evrimini yakından takip etmek uluslararası politikanın temel dinamiklerinin evrimi hakkında da bize önemli ipuçları verir. Bu yönüyle BMGK yeni ortaya çıkmakta olan güç mücadelelerinin ilk işaretlerini alabileceğimiz önemli bir laboratuvardır. Örneğin 1990 yılında Çin ve Rusya'nın Irak müdahalesi konusunda ABD'ye onay vermeleri gelecek olan tek kutuplu düzenin en önemli işaretiydi. Yine 2010'ların başında Libya ve Suriye konularında BMGK'da ABD ile Rusya (ve Çin) arasında yaşanan anlaşmazlıklar ABD'nin dengelenmediği yeni çok kutuplu düzenin güçlü işaretleri oldu.

Elinizdeki çalışma Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin teknik ve hukuki boyutlarına odaklanmak yerine, bu hususları da içeren politik boyutunu ele almaktadır. Birinci bölüm söz konusu kurumu tanıtmak amacıyla daha çok BMGK'nın teknik detaylarına odaklanacaktır. Bu bağlamda şu soruları cevaplandırmayı amaçlamaktadır. BMGK Birleşmiş Milletlerin yapısı içinde nereye oturmuştur? BMGK nasıl ve hangi tartışmalar sonucunda kuruldu? BMGK neden önemlidir ve dünya siyasetinde temel fonksiyonu nedir? BMGK hangi üyelerden oluşur ve bu üyeler arasında bir fark var mıdır? Son olarak ise BMGK hangi kararları nasıl alır? İkinci bölümde ise Türkçe literatürde pek fazla ilgi görmeyen ama BMGK'nın politik boyutu hakkında çok fazla şey söyleyen geçici üyelerin seçimine odaklanılacaktır. İlk olarak geçici üyelerin sayısının 6'dan 10'a yükselmesinin ele alınacağı bu kısımda, toplam sayıdaki bu artışın ne anlama geldiği tartışılacaktır. Daha

sonra ise seçim gruplarına yani geçici üyelerin hangi coğrafi bölgelerden seçildiğine yakından bakılacaktır. Ardından veto yetkileri olmamasına rağmen geçici üyelerin neden önemli olduğu ve bunların hangi süreçlerden geçerek seçildikleri detaylı bir şekilde analiz edilecektir. Son olarak ise neden bazı ülkelerin geçici üyeliğe seçilme konusunda diğer ülkelere kıyasla daha avantajlı olduğu tartışılacaktır.

Üçüncü bölüm yine odağı geçici üyeler üzerinde tutarak BMGK’da yapılan oylamalara ve bu oylamaların anlamlarına yakından bakacaktır. Kullanılan oyların tek tek anlamı nedir ve oylar hangi tür sonuçlar üretmektedir? Veto yetkisi olmayan geçici üyelerin kullandıkları oyların bir önemi var mıdır? Geçici üyeler hangi motivasyonlar ile oy kullanmaktadır? Diğer bir ifadeyle geçici üyelerin oy tercihlerini belirleyen dinamikler nelerdir? Daimî üyeler veya güçlü devletler BMGK kararlarını etkilemek için görece olarak daha zayıf olan geçici üyelerin oylarını satın alır mı? Hangi tür geçici üyeler oylarını büyük güçlere satar ve oyların alınıp satılması uluslararası politikanın işleyişi hakkında bize neler anlatır? Bu gibi sorular uluslararası sistemde büyük güçlerin kendi aralarındaki mücadeleyi ve küçük güçlerle ilişkilerini aydınlatacak önemdedir. Bu nedenle oylan konuların içeriğinden daha çok oy dinamiklerine odaklanılacaktır. Son bölümde ise BMGK’ya yönelik eleştiriler özetlendikten sonra, değişen uluslararası güç dengeleri bağlamında bu kuruma yönelik reform talepleri tartışılacaktır. Bu bağlamda ilk olarak BMGK’daki veto uygulamasının ürettiği adaletsizlikler ve BMGK’daki temsilin kendisinin adaletli olup olmadığı ele alınacaktır. Daha sonra BMGK’ya yönelik iki temel düzenleme talebine yani üye sayısını artırmak ve veto uygulamasını değiştirmek konularına yakından bakılacaktır. Ardından, BMGK gibi bir organı temel anlam ve işlevini ortadan kaldırmadan reforma tâbi tutmanın mantıksal bir açmaz içerip içermediği tartışılacaktır. Son olarak da Türkiye’nin reform önerisi olan “Dünya 5’ten Büyüktür” kampanyasına ilişkin kısa bir değerlendirme yapılacaktır.

